Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Asiantuntijalausunto
Ympäristöministeriö
Ympäristöneuvos
Penina Blankett

24.2.2025

Maa- ja metsätalousvaliokunta (25.2.2025)

E 2/2025 vp Valtioneuvoston selvitys: Ehdotukset kalastuksenvalvontaa koskeviksi komission delegoiduiksi ja täytäntöönpanosäädöksiksi

Euroopan komissio on esittänyt alustavia luonnoksia vuonna 2025 hyväksyttäväksi tulevista säädöksistä. Koska mitään virallisia luonnoksia tai ehdotuksia ei vielä ole saatavilla ja sisältö muuttuu jatkuvasti, tulee komission ehdotusta tarkastella tässä vaiheessa yleispiirteisesti ja kiinnittää huomiota vaikutuksiltaan kaikkein merkityksellisimpiin kohtiin

Voimassa oleva komission täytäntöönpanoasetus (EY) N:o 404/2011 on tarkoitus kumota, ja sen tilalle annettaisiin uudet säädökset siten, että osa säännöksistä tulisi uuteen täytäntöönpanoasetukseen ja osa uuteen delegoituun asetukseen. Komission uudessa täytäntöönpanoasetuksessa kaikkein eniten muutoksia nykyisiin toimintatapoihin aiheuttaisivat saaliiden punnituksia ja niiden valvontaa koskevat säännökset. Muita mainittavia muutoksia nykyisin voimassa olevaan täytäntöönpanoasetukseen olisi esimerkiksi uusi artikla koskien käytöstä poistettujen pyydysten kierrätystä eli mikäli asiasta annettu direktiivi ei koske kalastusalusta, päällikön on ilmoitettava jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille pyydysten asianmukaisesta hävittämisestä. Suurempia muutoksia tulisi myös alusten seurantajärjestelmien käyttöä koskeviin vaatimuksiin. Komissio haluaisi esimerkiksi tihentää aikavälejä, joiden mukaisesti seurantalaitteiden pitäisi tallentaa ja toimittaa tietoja muun muassa kalastusaluksen sijainnista ja nopeudesta. Lisäksi olisi säädettävä alle 12-metriä pitkien kalastusalusten seurantalaitteita koskevista vaatimuksista, sillä revisioasetuksen mukaan seurantalaitteet pitää olla kaikilla aluksilla pääsääntöisesti vuodesta 2028 lähtien.

Ympäristöministeriö tukee esitettyä Suomen kantaa. Erityisesti kalastuksen kestävyyden kannalta on tärkeää varmista riittävä valvonta, jotta kalastuksen vaikutuksista saadaan tarvittava tietoa neuvonannon tarpeisiin. Kalansaaliiden punnituksen osalta on tärkeää, että saadaan tarkempaa tietoa lajitasolla, mutta tässä voisi todellakin käyttää erilaisia luotettavia keinoja tiedon saamiksesi, kuten lausunnossa on todettu. Ympäristöministeriö pitää myös tärkeänä kohtana käytöstä poistettujen pyydysten kierrätystä, jolla vähennetään haamuverkkojen määrä merellä ja tätä kautta sivusaaliksi joutuvien eläinten määrää.